

Härryda kommuns mål och riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter

Sveriges minoritetspolitik

Den svenska minoritetspolitiken har sin grund i Sveriges anslutning till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter (ramkonventionen) samt den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk (språkstadgan). Sedan anslutningen år 2000 har Sverige fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Enligt språklagen (2009:600) är de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Minoritetslagstiftningen och andra bestämmelser

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk trädde i kraft 2010 och innebär bland annat att minoritetsspråken ska skyddas och främjas, att de nationella minoriteterna ska kunna behålla och utveckla sin kultur i Sverige samt att förvaltningsmyndigheter ska informera nationella minoriteter om deras rättigheter. Genom ändringar av lagen 2019 förstärktes rättigheterna i lagens allmänna bestämmelser som gäller för samtliga nationella minoriteter och för samtliga minoritetsspråk i hela landet. Alla kommuner och myndigheter i Sverige ska följa de allmänna bestämmelserna som följer av minoritetslagstiftningen. Det innebär till exempel att alla kommuner och regioner ska ha antagit mål och riktlinjer för minoritetsarbetet.

Utöver minoritetslagstiftningen finns ytterligare lagstiftning och styrdokument som fastställer de nationella minoriteternas rättigheter, se bilaga till riktlinjerna för lagstiftningen i korthet.

Mål

Målet för Härryda kommun är, i likhet med den nationella minoritetspolitiken, att skydda de nationella minoriteterna och stärka deras möjlighet till inflytande, samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Riktlinjer

Riktlinjerna beskriver Härryda kommuns arbete med nationella minoriteters rättigheter och omfattar verksamheter som motiveras av de skyldigheter och det ansvar som följer av lagstiftningen.

Riktlinje

Nationella minoriteters rätt till sitt minoritetsspråk

- * Sektorn för utbildning, kultur och fritid erbjuder barn och ungdomar modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken. Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
- * Sektorn för utbildning, kultur och fritid samt sektorn för socialtjänst uppmuntrar initiativ från de nationella minoriteterna om språkliga och kulturella insatser i sina verksamheter som stärker och utvecklar de nationella minoritetsspråken.
- * Kommunen ska verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med kommunen. Detta görs genom att kommunen aktivt beaktar behovet av personal som behärskar dessa språk och vid behov aktivt söker efter sådan personal.

Nationella minoriteters rätt till sin kultur

- * Sektorn för utbildning, kultur och fritid säkerställer att elever efter genomgången grundskola har fått kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia.
- * Kommunens kulturliv ska vara en angelägenhet för alla, och ska därigenom spegla och inkludera de nationella minoritetsspråken och de nationella minoriteterna.
- * Kommunens bibliotek erbjuder ett brett utbud av litteratur, tidskrifter och annan media på de nationella minoritetsspråken och om de nationella minoriteterna.

Nationella minoriteters rätt till information

- * Det finns information om nationella minoriteters rättigheter på kommunens webbplats harryda.se.
- * Sektorn för utbildning, kultur och fritid ansvarar för att på lämpligt sätt ge information till kommunens elever och deras vårdnadshavare om rätten till modersmålsundervisning på de nationella minoritetsspråken.
- * Under förutsättning att språkkunnig personal finns att tillgå ansvarar sektorn för socialtjänst för att på lämpligt sätt ge information om möjligheten att få beviljade omsorgsinsatser på nationellt minoritetsspråk.

Nationella minoriteters rätt till delaktighet och inflytande

- * Berörda sektorer ansvarar för att bjuda in till och genomföra samråd med de nationella minoriteterna i frågor som berör dem.
- * Sektorn för utbildning, kultur och fritid ansvarar för att anpassa former för barns och ungas möjligheter till inflytande och delaktighet när det gäller skola, föreningsliv och kulturaktiviteter.

Nationella minoriteters rätt till äldreomsorg på sitt språk

- * Sektorn för socialtjänst erbjuder hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen på minoritetsspråk till den som begär det. Detta gäller under förutsättning att språkkunnig personal finns att tillgå.

Antagen av kommunfullmäktige 2021-10-14, i § 195